

TARPTAUTINĖS SPORTINGO TAISYKLĖS

- I. Tarptautinių sportingo taisyklių apibrėžimas
- II. Teisėjavimas varžyboms
- III. Varžybų organizavimas

2018 01 01

I. Tarptautinių sportingo taisyklių apibrėžimas

Skyrius 1 – Sportingo apibrėžimas

Sportingas - tai šaudymo rungtis, atkurianti medžioklės situacijas ir praktikuojama medžiokliniu ginklu, naudojant specialiai tam sukurtus taikinius. Šioje rungytyje naudojamos įvairių tipų vietovės ir dirbtiniai taikiniai, kuriais siekiama atskleisti šaulių techninius ir sportinius įgūdžius. Išdėstymai atkuria skirtingas, įvairaus sudėtingumo trajektorijas.

Organizuojant sportingo elementų išdėstymą, turi būti atsižvelgiama į visų dalyvių saugumą, floros apsaugą ir aplinkos valdymą. Neleidžiama šaudyti į gyvus gyvūnus.

Skyrius 2 – Sportingo planavimas

2.1 Šaudymo vieta

Sportingo varžybų srityje, atsižvelgiant į vietovės fizines savybes, turi būti įrengta pakankamas skaičius mašinėlių, kad varžybų dalyviai galėtų šaudyti sąlygomis, kiek galima artimesnėmis paukščių ir gyvulių, pvz. kurapkų, fazanų, ančių, triušių ir t.t., medžiojimui, t.y. medžiojimui, taikiniui esant priešais, žemai ar aukštai, kertant laukus ar miškus, jam pasislėpusius medžiuose ar krūmuose, arba esant atviroje erdvėje.

2.2 Mašinėlės

Įrangos išdėstymo tvarka:

Vietos tipas	Mašinėlių skaičius	Kompozicija iš pavienių taikinių ar dubletų
Šaudymo vieta (sena tvarka)	5 mašinėlės 3 šaudymo pozicijoms	15 pavienių, 5 dubletai
Linija iš 4 šaudymo pozicijų (nauja tvarka)	3 šaudymo pozicijos su 4 mašinėlėmis Ir 1 šaudymo pozicija #2 ar #3) su 3 mašinėlėmis	15 pavienių, 5 dubletai iš kurių 2 dubletai šaudymo pozicijoje su 3 mašinėlėmis
Linija iš 5 šaudymo pozicijų (nauja tvarka)	5 šaudymo pozicijos su 3 mašinėlėmis / šaudymo pozicijom	15 pavienių, 5 dubletai
Linija iš 3 šaudymo pozicijų (nauja tvarka): leidžiama tik Grand Prix	5 mašinėlės šaudymo pozicijai	15 pavienių, 5 dubletai

Mašinėlės gali būti rankinės, automatinės, arba mišrios, jos žymimos abėcėlės raidėmis (A, B, C ir D) iš kairės į dešinę, žiūrint iš šaudymo vietos.

2.3 Taikiniai

Naudojami taikiniai gali būti: įprastiniai standartiniai taikiniai, kaip antai vidutinis ar labai mažas triušis, battue, flash ar zz taikiniai. Taikiniai privalo būti tokios spalvos, kuri aiškiai išsiskiria iš vietos fono.

2.4 Šaudymo padėtis

Šaudymo vietos turi būti vieno kvadratinio metro arba vieno metro skersmens apskritimai. Jei įmanoma, šaudymo vietos turi būti lygios, užtikrinant dalyvių patogų stovėjimą neslystant. (Sauga)

Priešais šaudymo vietą, šauliui aiškiai matant, yra pakabinami taikinių aprašai su šaudymo tvarka, bei mašinėlių sąrašu (pavyzdžiui A,B,C...). Taikinių tipai apraše nenurodomi, nei paskelbiami teisėjų.

2.5 Trajektorijos

2.5.1 Sportingo elementų išdėstymai turi atitikti medžioklės etiką ir šaudymo atstumus, t.y.:

- Negalimas šaudymas artimais nuotoliais, nes tai neatitiks rungties koncepcijos;
- Neleistinas šaudymas tam neskirtais šautuvais ar šaudmenimis, nes kitu atveju gyvūnas būtų tik sužeidžiamas.

Turi būti galimybė šauti du šovinius į vieną taikinį.

Kiekvienos trajektorijos sudėtingumo vertinimai pateikti žemiau:

Kiekvienai klasei nurodyti procentai, turi atitikti šaulių sudaužytų taikinių rezultato vidurkį:

<i>Sudėtingumas</i>	<i>Klasė A</i>	<i>Klasė B</i>	<i>Klasė C</i>
	<i>Daugiau kaip 80%</i>	<i>nuo 60% iki 80%</i>	<i>nuo 40% iki 60%</i>

Kiekvienai šaudymo vietai, rekomenduojamos įvairios trajektorijos, kurios apibrėžiamos sunkumo lygiais nuo klasės „A“ iki klasės „C“.

- Viena „A“ trajektorija
- Dvi „B“ trajektorijos
- Viena „C“ trajektorija

Šaudymo pozicijai su penkiais pavieniais taikiniais, papildomas taikinyss turėtų būti klasės „A“ ar „B“.

2.5.2 Dubletai toje pozicijoje turi būti šaunami į taikinius, kurie buvo paleisti kaip pavieniai. Be to:

- Trajektorija „C“ gali būti naudojama tik kartą dubletui ar dubletams vietoje, geriausiai siejamoje su taikiniu „A“.
- Dvi „B“ trajektorijos gali būti naudojamos dubletui, arba pavienis „B“ gali būti siejamas su trajektorija „A“.

Skyrius 3 – Šaudymo taisyklės

3.1 Šaudymo pozicija

- 3.1.1 Šauliai turi užimti atitinkamą poziciją, t.y. abiem kojomis stovėti šaudymo vietos ribose.
Šautuvo buožė atremta į kūną.

Taikoma visiems šautuvų tipams, įskaitant:

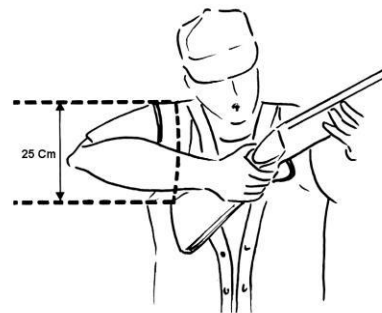
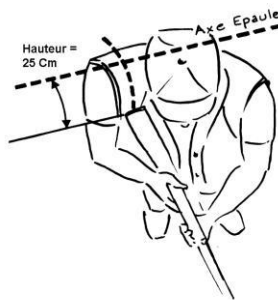
- Standartinius šautuvus,
- Monte Carlo tipo,
- Šautuvus su reguliuojama atrama ar kitu įtaisu, leidžiančiu sumažinti atstumą iki pečių.

Šauliui užimant parengties poziciją, šautuvo buožės padas turi būti atremtas į kūną žemiau horizontalios linijos, nubrėžtos ant šaulio švarko.

Ši horizontali linija turi eiti 25 cm (9,85") žemiau įsivaizduojamos tiesės, nubrėžtos išilgai per pečių viršų. (žr. paveikslą žemiau).

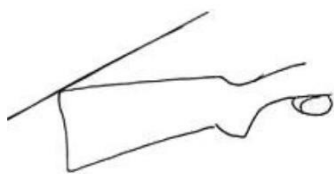
Šaulys turi išlaikyti šią padėtį iki tol, kol taikiny bus paleistas, ir taps aiškiai matomas.

- 3.1.2 Šauliai neturi šautuvo atremti į pečius, kol taikiny nepasirodė. Šaunama į taikinius turi būti atrėmus ginklą į petį, įskaitant ir triušio atvejį.

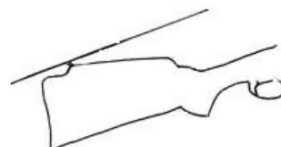

25 cm = 9,85 inches

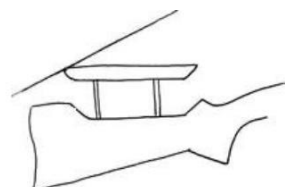
Aukštis: 25 cm. Pečių linija
25 cm = 9.85 colio

Standartinis šautuvas

Monte Carlo tipas

Šautuvas su reguliuojama atrama

3.1.3 Dubleto pagal garsą, vienalaikio ar savaiminio dubleto eigoje, tik tarp pirmojo ir antrojo taikinio, šauliai savo ginklą gali pozicionuoti kaip pageidauja patys.

3.1.4 Šautuvų tikrinimas

Jokiomis aplinkybėmis, šautuvų tikrinti šaudymo vietoje negalima. Jeigu šaulys to nori, prieš dalyvaudamas rungtyje, jis gali pasitikrinti savo šautuvą specialiai tam suprojektuotoje šaudymo vietoje, įrengtoje netoli klubo pastato.

3.2 Klausos apsauga

Žiūrėkite skyriaus, „Elgesio taisyklės/Sauga“, 8.9 skirsnį.

3.3 Apsauginiai akiniai

Žiūrėkite skyriaus, „Elgesio taisyklės/Sauga“, 8.10 skirsnį.

Skyrius 4 - Apibrėžimai

4.1 Pavienio taikinio apibrėžimas

Tai yra bet kokio tipo molinis taikinys, paleistas iš mašinėlės. Turi būti galimybė į kiekvieną pavienį taikinį iššauti du šovinius.

4.2 Dubletų apibrėžimas

Šauliams leidžiami tik du šoviniai vienam dubletui. Abu šoviniai turi būti šaunami į tą patį taikinį.

4.2.1 Dubletas pagal šūvio garsą

Du taikiniai yra paleidžiami iš vienos ar dviejų mašinėlių, antrąjį paleidžiant maksimaliu 0 – 3 sekundžių tarpu, po to kai buvo šauta į pirmąjį.

4.2.2 Vienalaikis dubletas

Du taikiniai paleidžiami vienu metu iš vienos ar dviejų mašinėlių. Taikiniai gali būti nušauti bet kokia tvarka.

4.2.3 Savaiminis dubletas

Du taikiniai, paleisti iš tos pačios mašinėlės, ta pačia trajektorija, kuriuos skiria laiko tarpas, reikalingas mašinėlei užsitaistyti. Taikiniai gali būti nušauti bet kuria tvarka.

II. Teisėjavimas varžyboms

Skyrius 5 - Teisėjai

- 5.1 Tarptautinėse varžybose dalyvaujantys teisėjai, iškilmingai prisiekia:
- Laikytis taisyklių ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi;
 - priimti sprendimus sąžiningai ir nešališkai;
 - nepaisyti dalyvių tautybės ir atstovaujamos federacijos, tarptautinių varžybų metu;
 - užimti tokią poziciją, kad galėtų vertinti ir paisyti taisyklių optimaliomis sąlygomis;
 - pranešti savo sprendimus aiškiai ir garsiai, kad šauliai galėtų juos išgirsti;
 - išklaudyti šaulių prieštaravimų pagarbiai, tačiau neleidžiant jiems daryti įtaką sprendimų priėmimui, ar kitiems dalyviams.
 - turėti naujausią compact sporto taisyklių kopiją, parengtą oficialiomis Fitasc kalbomis.
- 5.2 Kiekvienas teisėjas turi turėti galiojantį teisėjo pažymėjimą, išduotą jo nacionalinės federacijos, arba vyriausiojo teisėjo atveju – FITASC išduotą tarptautinį teisėjo pažymėjimą. Priešingu atveju, minėtas teisėjas gali veikti tik kaip teisėjo asistentas, jei tai buvo patvirtinta dabartinių varžybų žiuri.
- 5.3 Teisėjai privalo užtikrinti tvarką ir tinkamą elgesį šaudymo vietoje, bei per atkrintamąsias varžybas.
- 5.4 Kai dalyvis yra pasirengęs šaudyti, jis/ji teisėjui sušunka „pasiruošęs“ ar „mesti“, kuris, savo ruožtu, kiek įmanoma greičiau, audio signalu komandą perduoda mašinėlei. Taikinyis privalo būti paleistas per 3 sekundes po signalo.
- 5.5 Teisėjas gali sustabdyti šaudymo seriją išskirtinai stipraus lietaus ar kilusios audros atvejais, jei minėti reiškiniai atrodo trumpalaikiai, tačiau apie šį sprendimą dėl pertraukos, privalo informuoti žiuri.
- 5.6 Šaulys neturi teisės atsisakyti taikinio, nebent tokiu atveju, jei jo nebuvo prašęs. Tik teisėjas turi teisę spręsti, ar trajektorija, ar „No bird“ (kartoti atvejis), atitinka taisykles.

Skyrius 6 - Teisėjavimas

- 6.1 Teisėjai sprendimus priima vieni.
- 6.2 Komandos šauliai neturi teisės kištis ar reikšti savo nuomonę, dėl teisėjavimo.
- 6.3 Taikinyis laikomas „pataikytu“:

Jei jis buvo paleistas, o šaulys šovė į jį pagal 3.1 skirsnio taisyklės ir nuo jo atskilo bent vienas matomas gabalas arba jis buvo visiškai arba dalinai sutrupintas. Tai taikoma ir „flash“ tipo taikiniams.

6.4 Taikinyi laikomas „nulių“:

Jei šauliui nepavyksta šauti į taikinį, be pateisinamos priežasties (savaiminio ar vienalaikio dubleto atveju nulis ir nulis).

Jei į jį nebuvo pataikyta ir nuo jo nenuskilo joks matomas gabalas arba, jeigu yra matomos tik dulkės (rūkstantys taikiniai arba taikinių dulkės).

Jei šaulys, esant šautuvo gedimui, atidaro ginklą, ar paliečia saugiklį, prieš teisėjui patikrinant jos/jo šautuvą.

Esant antram šautuvo gedimui, per tą pačią seriją.

6.5 „KARTOTI“ (angl. No Bird)

6.5.1 „KARTOTI“ dėl šautuvo ar šaudmenų.

Lentelė apačioje yra taikoma pirmam įvykiui toje pačioje serijoje.

Šaulys gauna įspėjimą dėl pirmojo įvykio, kurio pasėkoje taikinyi pavadinamas „no bird“. Po pirmojo įvykio, visi taikiniai į kuriuos nebuvo šauta dėl minėtos priežasties, skaičiuojami kaip „nulis“.

Gedimas	Situacija	Veiksmas
Du šūviai vienu metu (dvigubas paleidimas)	Į pavienį taikinį	«No Bird», taikinyi kartojamas
	Į pirmą taikinį dubleto pagal garsą atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
	Vienalaikio dubleto atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
	Savaiminio dubleto atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
Pirmojo šūvio sutrikimas*	Į pavienį taikinį	«No Bird», taikinyi kartojamas
	Dubleto pagal garsą atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
	Vienalaikio dubleto atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
	Savaiminio dubleto atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
Antrojo šūvio sutrikimas	Į pavienį taikinį	«No Bird», taikinyi kartojamas. Taikinyi gali sudužti tik antro šūvio metu, jei dūžta pirmojo metu, skaičiuojamas kaip „nulis“.
	Dubleto pagal garsą atveju	«No Bird», dubletas kartojamas Žymimas pirmo šūvio rezultatas.
	Vienalaikio dubleto atveju	«No Bird», dubletas kartojamas
	Savaiminio dubleto atveju	«No Bird», dubletas kartojamas

* Jei šaunamas antras šūvis, rezultatas registruojamas kaip „pataikytas“ ar „nulis“.

6.5.2 «NO BIRD» dėl taikinio:
Lentelė pateikta žemiau, taikoma šiais atvejais:

- Taikiny yra sudužęs, kai jis išlekia iš mašinėlės;
- Taikiny buvo paleistas iš kitos mašinėlės;
- Taikiny yra kitos spalvos, dydžio ar tipo;
- Taikinio trajektorija yra teisėjo įvertinta kaip netaisyklinga;
- Taikiny buvo paleistas, praėjus 3 sekundėms po šaulio pareikalavimo;
- Šaulys nepareikalavo taikinio;
- Teisėjas neabejoja, kad šauliui buvo sukliudyta;
- Teisėjas negali įvertinti taikinio.

Atvejis	Veiksmas
Pavienio taikinio atvejis	«No Bird», paleidžiamas kitas taikiny
Triušio atveju, kai jis sudūžta pirmojo nepataikius, o antrojo šūvio dar neiššovus	«No Bird», paleidžiamas kitas triušis. Taikiny gali būti sudaužomas tik antru šūviu. Jei sudaužomas pirmuoju - užskaitomas „nulis“.
Dubleto pagal garsą pirmojo taikinio atveju	«No Bird», dubletas kartojamas.
Atvejis, kai pirmasis taikiny (arba jo dalis) sudaužo antrą dubleto taikinį, šauliui nespėjus į jį šauti.	«No Bird», dubletas kartojamas. Pirmojo taikinio rezultatas registruojamas.
Dubleto pagal garsą antrojo taikinio atveju	«No Bird», dubletas kartojamas. Pirmojo šūvio rezultatas žymimas.
Vienalaikio dubleto taikiny	«No Bird», dubletas kartojamas. Taškai neužskaitomi.
Savaiminio dubleto taikiny	«No Bird», dubletas kartojamas. Taškai neužskaitomi.

Jei visuose dubletuose, abu taikiniai sudaužomi vienu šūviu, rezultatas vertinamas «PATAIKYTA» ir «PATAIKYTA »

Skirius 7 – Šautuvai ir šaudmenys

7.1 Apibrėžimas

Visi medžiokliniai šaunamieji ginklai, įskaitant ir pusiau automatinius (**išskyrus pompinius šautuvus**) yra leidžiami, tačiau ne didesnio kaip 12 kalibro, kurių vamzdžio ilgis ne mažesnis kaip 66 cm (26 coliai). Prie ginklo montuojamų mikro kamerų naudoti neleidžiama.

Su visais šaunamaisiais ginklais, net ir neužtaisytais, reikia elgtis atsargiai. Ginklai turi būti nešiojami atdari, (pusiau automatiniai atlaužti), vamzdi nukreipus tiesiai į viršų, arba žemyn.

Stropos ir diržais neleistini.

Kuomet šauliai nesinaudoja šaunamaisiais ginklais, jie turi būti vertikaliai patalpinti stovuose ar specialiai tam pritaikytose vietose. Pusiau automatinių ginklų saugikliai turi būti atlaužti.

7.2 Kitų šaulių ginklų liesti be jų sutikimo, neleidžiama.

Dviem šauliams, oficialiose varžybose ar čempionate, toje pačioje grupėje, dalytis vienu ginklu neleidžiama.

7.3 Išskirtinėmis aplinkybėmis, esant šaulio ginklo gedimui, galima pasiskolinti šautuvą iš kito asmens, kad būtų užbaigiama šaudančiojo serija.

Pilnas ar dalinis šautuvo ar jo dalių pakeitimas yra leistinas tos pačios sesijos metu, tai atliekant tarp šaudymo vietų ar pavienių ir dubleto taikinių, su sąlyga, kad jis nesukels jokio pavėlavimo.

7.4 Šauliams jau esant šaudymo vietose, jokių viršuje minėtų pakeitimų daryti nebegalima.

7.5 Maksimalus laikas duodamas šauliams tarp pavienių taikinių ar dupletų, yra penkiolika sekundžių. Jei šaulys viršija nustatytą laiką, teisėjas įspėja šaulį, ir tuomet taiko 12.2 skirsnio nuostatas.

7.6 Teisėjas pirmąjį ginklo gedimą įvardija kaip „No Bird“. Vėliau pasitaikantys gedimai toje pačioje serijoje įvertinami nuliais. Jei ginklas yra suremontuotas prieš tai, kai jos/jo komanda baigė seką, teisėjui leidus, šaulys gali šauti paskutinis. Jei gedimas negali būti pataisytas, teisėjui leidus šaulys gali baigti rungį kartu su savo grupe, tačiau su sąlyga, kad nedelsiant gauna kitą šautuvą (žr. 7.3 skirsnį). Priešingu atveju, šaulys turi palikti savo poziciją ir komandą, ir gali šaudyti likusius taikinius tik tada, jei yra laisva vieta kitoje komandoje, ir tam neprieštarauja žiuri.

7.7 Jei abu vamzdžiai šauna vienu metu (dvigubas paleidimas) dėl šautuvo gedimo, pavienio taikinio ar pirmojo dubleto taikinio atveju, taikinytis laikomas „No bird“, ir rezultatas nefiksuojamas. (skirsnis 6.5).

7.8 Naudojami šoviniai neturi viršyti 28 gramų švino, su toleruojama +2% paklaida.

Šratai turi būti apvalūs, o jų diametras apytiksliai nuo 2.0 iki 2.5 mm, su toleruojama apytiksle paklaida 0,1mm.

- Pasklindančių ar kokių kitų neįprastų užtaisų naudojimas griežtai draudžiamas, kaip ir pakartotinai užtaisomi šoviniai.
- Taip pat griežtai draudžiama užtaisyti šovinius skirtingo diametro, formos ar kokybės šratų mišiniais, naudoti juodąjį paraką bei transuojančias kulkas.

7.9 Jei abu taikiniai sudaužomi vieno šūvio metu, dubleto atveju, jie vertinami kaip „pataikytas“ ir „pataikytas“.

- 7.10 Teisėjas gali paprašyti, kad šaulys pateiktų du šovinius patikrai, prieš užimdamas šaudymo poziciją, paimant vieną šovinį iš dešinės liemenės kišenės, o kitą iš kairės.

Skirius 8 – Elgesio taisyklės / Sauga

- 8.1 Jei šaulio elgsena akivaizdžiai demonstruoja savikontrolės praradimą, (ginklo numetimas, nepagarbi kalba su teisėjais ar kitais varžybose dalyvaujančiais asmenimis ar pan.), teisėjas šį klausimą perleidžia žiuri svarstymui (13.4).

- 8.2 Šaulys gali šaudyti tik jam pritaikytu kampu ir tik tada, kai taikinyš paleidžiamas.

Šauliui draudžiama šaudyti į kitiems šauliams skirtus taikinius, ar sąmoningai taikytis ar šauti į gyvus gyvūnus (13.4).

Šaudymo zonose ar už jų ribų, nėra leidžiama iš anksto šaudyti, ar šaudymą imituoti. Jei šaulys, prieš sušukdamas „pasiruošęs“ imituoja šaudymą (pvz. deda šautuvą ties pečiais, taikosi į šaudymo trajektoriją ar pan.), arba laisvavališkai šauna, teisėjas šauliui skiria įspėjimą. Po pirmojo įspėjimo, bet koks kitas nusižengimas yra vertinamas „nuliu“, kitam pataikytam taikiniui.

- 8.3 Šauliai turi būti pasiruošę šaudyti iš karto, kai jie yra pakviesti, ir privalo turėti reikiamus šaudmenis ir įrangą serijai. Jokiomis aplinkybėmis šaulys negali eiti į šaudymui skirtą vietą, kol prieš jį esantis šaulys iš jos nepasišalino, ir neatėjo minėtojo eilė šaudyti.

- 8.4 Šauliai negali užsitaisyti šautuvo, kol nėra užėmę savo padėties, ir šaunamasis ginklas nėra nukreiptas į atitinkamą sritį. Tai atlikti galima tik teisėjui suteikus leidimą šaudyti.

- 8.5 Pusiau automatiniai ginklai gali būti užtaisomi ne daugiau kaip dviem šoviniais.

- 8.6 Šauliai negali nususkti nuo šaudymo srities prieš atlaužiant ginklą ir išimant šovinius, nepaisant to, ar ginklu jau šaudė ar dar ne.

- 8.7 Po taikinių pateikimo, arba kai šaudymas nutraukiamas, šauliai turi atlaužti šautuvą ir išimti iš jo šovinius. Šautuvai uždaromi tik teisėjui leidus.

- 8.8 Jei šauliui šauti nepavyksta dėl šautuvo ar šovinių gedimo, šaulys turi likti savo vietoje su šautuvu, nukreiptu į šaudymo sritį, jo neatlaužiant ir neliečiant saugiklio, kol teisėjas nepatikrina minėtojo asmens šautuvo.

Jei varžybų dalyvis, esant šautuvo ar šaudmenų gedimui, pats/pati atidaro šautuvą ar liečia saugiklį, iki dar teisėjui nespėjus šautuvo patikrinti, taikinys (-iai) bus vertinami nuliu.

8.9 Klausos apsauga

Šauliai, teisėjai, personalas ir žiūrovai, dalyvaujantys sporto varžybose ar esantys netoli jų, turi būti su klausą saugančiomis priemonėmis.

Bet koks šaulys, esantis šaudymo vietoje be klausos apsaugos priemonių, bus laikomas nedalyvaujančiu, ir jam bus taikomas skirsnis 16.7. Bet kokiomis aplinkybėmis, netoliese klubo pastato ir šaudymo srities esantys vaikai, privalo būti su klausą saugančiomis priemonėmis.

8.10 Saugos akiniai

Saugos akiniai yra privalomi visiems šauliams, teisėjams, personalui ir visiems kitiems, esantiems netoli šaudymo vietos. Bet kuris šaulys, šaudymo vietoje esantis be saugos akinių, bus laikomas nedalyvaujančiu, ir jam bus taikomas skirsnis 16.7.

Skirius 9 - Apeliacijos

9.1 Šaulio atsakomybė yra sudaužyti taikinius tokiose vietose, kurios aiškiai matomos teisėjams ir jie gali situaciją atitinkamai vertinti.

9.2 Jei teisėjas nustato, jog taikinys buvo nušautas nenatūraliai, ar ne tam skirtose ribose, apeliacinis skundas dėl teisėjo sprendimo nėra priimtinas.

9.3 Jokiomis aplinkybėmis, šauliams neleidžiama palikti savo šaudymo vietų ir pakėlus patikrinti, ar taikinys buvo kliudytas ar ne.

9.4 Prašydamas naujo taikinio, šaulys sutinka su prieš tai buvusio taikinio teisėjo vertinimu.

9.5 Jei šaulys nesutinka su teisėjo sprendimu, jis privalo nedelsiant protestuoti šaudymo vietoje, pakeldamas ranką ir sakydamas „PROTESTAS“ ar „APELIACIJA“. Tuomet teisėjas turi nutraukti šaudymą, o šaulys, savo ruožtu, pateikti apeliacijos priežastį.

9.5.1 Jei teisėjas, sąžiningai yra įsitikinęs, savo sprendimo teisingumu, jis nedelsdamas patvirtina sprendimą, kuris tampa vykdytinu be galimybės į apeliaciją. (skirsnis 10.1 ir 10.2).

9.5.2 Jei teisėjas turi abejonių dėl savo sprendimo, prieš priimdamas galutinį sprendimą, jis gali konsultuotis su šiais asmenimis:

- kitu esančiu teisėju;
- traperiu;
- šios komandos šauliais;

Teisėjas gali nesutikti su pateiktomis nuomonėmis.

- 9.5.3 Pasibaigus pirmiau minėtoms konsultacijoms, teisėjas priima galutinį sprendimą, kuris tampa neginčijamu ir tuo apribojančiu šaulį (10.1 ir 10.2).
- 9.6 Dėl bet kurios priežasties, išskyrus trajektorijos vertinimą kaip teisingą; atvejais: „No Bird“, rezultatą vertinant „pataikytu“, ar skiriant „nulį“, teisėjo sprendimas gali būti skundžiamas žiuri.
- 9.7 Siekiant apeliacijos prieš teisėjo sprendimą, šaulys turi pateikti raštišką protestą žiuri, su depozitu, kurio suma lygi 40% dalyvio mokesčio sumos.
- 9.8 Jei žiuri nusprendžia šaulio naudai, užstatas minėtajam gražinamas. Priešingu atveju, jis bus paaukotas labdarai, kaip paskirs Fitasc pirmininkas. Jei žiuri nusprendžia, kad protestas yra patenkinamas, dėl kurios kitos priežasties nei nurodyta 9.6 skirsnyje, teisėjui gali būti pavesta pakeisti savo sprendimą. Žiuri taip pat gali paskirti naują teisėją, arba pakeisti teisėjo sprendimą (9.6 skirsnis).

Skyrius 10 – Atsisakymas vykdyti

- 10.1 Šauliai turi **atnaujinti šaudymą per penkiolika sekundžių** po to, kai teisėjas priima galutinį sprendimą.
- 10.2 Jei šaulys nesugebės atnaujinti šaudymo per penkiolika sekundžių po to, kai teisėjas priima galutinį sprendimą, tai bus laikoma atsisakymu vykdyti reikalavimus, ir tokiu atveju, bus taikomos sankcijos, nurodytos 13 skyriuje.
- 10.3 Jei teisėjas nusprendžia, kad dalyvis sąmoningai atideda šaudymą ar elgiasi akivaizdžiai nesąžiningai, tai bus laikoma atsisakymu vykdyti.

Skyrius 11 – Bandymai paveikti teisėjus

- 11.1 Šaulių elgesys vertinamas kaip bandymas paveikti teisėjus, kuomet:
- 11.1.1 šaulys ir toliau ginčija teisėjo galutinį sprendimą reikšdamas jos/jo požiūrį veiksmais ar žodžiu, ir nepaisydamas šaudymo atnaujinimo;
- 11.1.2 šaulys akivaizdžiai ginčija teisėjavimo procesą;
- 11.1.3 šaulys perdėtai pabrėžia savo nuomonę ar kritiką teisėjavimui, be teisėjo leidimo tai daryti.

Skyrius 12 - Įspėjimai

- 12.1 Jei šaulys užima netinkamą padėtį, t. y. neatitinka nuostatų, nurodytų skirsnyje 3.1, arba, jei jis / ji remia šautuvą į pečių liniją dar pasirodžius taikiniui, teisėjas duoda žodinį įspėjimą, kurį patvirtina teisėjo geltonoji kortelė.
- 12.2 Po pirmojo įspėjimo, bet kokio vėlesnio įvykio toje pačioje rungtyje atveju, teisėjas parodys raudonąją kortelę, ir taikiny (-iai) bus vertinami kaip nurodyta žemiau:
- „Nulis“ pavienio taikinio atveju;
 - „Nulis“ ir „No Bird“ dubleto pagal garsą atveju;
 - „Nulis“ ir „Nulis“ vienalaikio dubleto atveju;
 - „Nulis“ ir „Nulis“ savaiminio dubleto atveju.
- 12.3 Į taikinį teisėjo paskelbtą kaip „No Bird“, negali būti šaunama jokiais aplinkybėmis. Bet kuris šaulys, pažeidžiantis šią taisyklę po pirmojo įspėjimo, baudžiamas taip:
- „Nulis“ pavienio taikinio atveju;
 - „Nulis“ ir „No Bird“ dubleto pagal garsą atveju;
 - „Nulis“ ir „Nulis“ vienalaikio dubleto atveju;
 - „Nulis“ ir „Nulis“ savaiminio dubleto atveju.

Skyrius 13 - Sankcijos

- 13.1 Visi varžybose dalyvaujantys šauliai sutinka su visomis Fitasc taisyklėmis ir patvirtina, kad priima dabartines sporto taisykles. Jie taip pat sutinka priimti sankcijas ir visas kitas taisyklių pažeidimo pasekmes, nesilaikydami teisėjų nurodymų ir atmesdami teisėjų sprendimus.
- 13.2 Pirmuoju taisyklių pažeidimo atveju, teisėjas ar žiuri duos įspėjimą, kurį lydės parodoma geltonoji kortelė.
- 13.3 Jei veiksmai kartojasi, atsisakoma paklusti arba toliau bandoma daryti poveikį teisėjui, žiuri arba teisėjas gali bausti šaulį:
- atimant vieną taikinį;
 - panaikinant vienos serijos 25 taikinių rezultatą;
 - pašalinant iš varžybų.
- 13.4 Pranešus teisėjui, žiuri gali nedelsiant pašalinti iš varžybų bet kokį šaulį, kuris prarado savikontrolę, arba kuris yra kaltinamas atsisakymu paklusti ir/arba bandymu paveikti teisėjus, ar kaltinamas sąmoningu šaudymu į gyvūnus.
- 13.5 Apie bet kokį pašalinimą pagal skirsnį 13.4, yra pranešama šaulio atstovaujama federacijai ir Fitasc centrinei būstinei, kuri įrašą apie pašalinimą išsaugo penkerius metus.
- 13.6 Jei pašalinimas pasikartoja dar kartą trijų metų bėgyje po pirmo pašalinimo, kaltininkas gali, remiantis Fitasc vadovų komiteto sprendimu, būti neberegistruojamas į visas Fitasc organizuojamas varžybas.

- 13.7 Šauliai, pašalinti iš varžybų, neatsižvelgiant į priežastis, negauna jokių piniginių kompensacijų.

Skyrius 14 – Rezultatų kortelės

- 14.1 Rezultatų kortelės saugo teisėjas arba jo paskirtas patikėtinis. Kiekvienas teisėjas turi turėti skirtingos spalvos rašiklį, kiekvienai šaudymo pozicijai, toje pačioje rungtyje.
- 14.2 Rezultatų kortelėje pažymimi tik tie taikiniai kurie buvo įvertinti „nuliu“ (žr. Pridėtą kopiją). Kiekvienas taikinyš įvertintas „nuliu“, įrašomas chronologine tvarka iš kairės į dešinę, rezultatų kortelėje.

Taikiniai šaudymo vietai, yra sunumeruoti šaudymo tvarka: pvz.:

Vieta 1:

Taikinyš Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 ir Nr. 4, dubletas Nr. 5 ir Nr. 6

Vieta 2:

Taikinyš Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3, dubletas Nr. 4 ir Nr. 5, dubletas Nr. 6 ir Nr. 7

III. Varžybų organizavimas

Skvrius 15 – varžybų organizavimas

- 15.1 Suinteresuota nacionalinė federacija turi patvirtinti nacionalinių varžybų planus, o tarptautinė federacija privalo patvirtinti tarptautinių varžybų planus.
- 15.2 Federacija, atsakinga už tarptautinio čempionato organizavimą, siekdama gauti rungčių elementų išdėstymo patvirtinimą, turi pateikti informaciją apie reljefą ir planus Fitasc atstovui, ne vėliau kaip prieš aštuonis mėnesius iki varžybų datos. Jei Fitasc minėti aspektai tenkina, gali būti skiriamas dizaineris, atsakingas už maketų ir dizaino planavimą.
- 15.3 Fitasc narių federacija gali perduoti atsakomybę už varžybų organizavimą vienam iš savo klubų, tačiau Fitasc vis tiek laikys save atsakingą, už visų anksčiau patvirtintų specifikacijų taikymą.
- 15.4 **Žiuri**
- 15.4.1 Tarptautinius renginius prižiūri žiuri, sudaryta iš Fitasc sporto komisijos narių, dalyvaujančių renginyje, ir kiekvienos šalies atstovų, atstovaujančių vyresniąją nacionalinę komandą. Žiuri pirmininkauja organizuojančios Fitasc narės atstovas. Fitasc valdymo komiteto nariai automatiškai priklauso žiuri, išskyrus tuos, kurie yra apeliacinės komisijos nariai.
- 15.4.2 Žiuri sprendimus priima remdamiesi daugumos nuomone. Esant nuomonių nesutapimams, pirmininkas turi lemiamą balsą.
- 15.4.3 Kad sprendimas būtų priimtas, turi dalyvauti žiuri pirmininkas ir bent ketvirtadalis žiuri narių.
- 15.4.4 Neatidėliotinais atvejais (pvz., rizikuojant nutraukti šaudymą) du pirmininko ar jo/jos atstovo paskirti žiuri nariai, gali priimti išskirtinį sprendimą, atsižvelgiant į tai, jog jis vėliau komisijos bus ratifikuojamas.
- 15.5 **Žiuri paskirtis**
- 15.5.1 Žiuri techninės komisijos nariai, prieš pradėdant šaudyti, turi patikrinti ar šaudykla ir komponentų išdėstymas, atitinka nurodytas specifikacijas.
- 15.5.2 Po atidarymo ceremonijos, organizacinė federacija skelbia žiuri nustatytą šaudymo laiką.
- 15.5.3 Žiuri turi užtikrinti, kad šaudymo metu būtų laikomasi atitinkamų taisyklių ir reglamentų.
- 15.5.4 Žiuri patikrina ginklus, šaudmenis ir taikinius, pasitelkiant techninį testavimą.

- 15.5.5 Žiuri turi priimti reikiamus sprendimus techninių defektų atveju, jei vyriausiasis teisėjas to nepadare.
- 15.5.6 Žiuri privalo išnagrinėti apeliacinius skundus ir nuspręsti dėl būtinų bausmių, paskirtų šauliams, kurie nesilaiko taisyklių arba elgiasi ne pagal sporto šakai nurodytus reglamentus.
- 15.5.7 Žiuri turi užtikrinti, kad šaudymo vietoje visada būtų bent du jos nariai.
- 15.5.8 Žiuri nariai, pastebėję pažeidimą, negali tiesiogiai kištis į teisėjų veiklą, tačiau jie privalo pranešti kitiems žiuri nariams apie tai, ką pastebėjo.

15.6 Už maketavimą atsakingi asmenys

- 15.6.1 Kelioms dienoms likus iki varžybų, atsakingi dizaineriai pateikia elementų išdėstymo planus, numatomas trajektorijas, bei taikinių asortimentą, žemiau nurodytiems asmenims:
- žiuri nariams, atsakingiems už maketavimą,
 - taip pat vyriausiajam teisėjui.
- 15.6.2 Pункte 15.6.1 nurodyti pasiūlymai, gali būti iš dalies pakeisti taip, kad atitiktų technines, teisėjavimo, saugos ir aplinkosaugos taisykles bei apskritai Fitasc varžybų atmosferą.
- 15.6.3 Visas maketavimas yra baigiamas, kai jį įvertina žiuri, ir vyriausiasis teisėjas.
- 15.6.4 Vyriausiasis teisėjas perduoda teisėjavimo instrukcijas kitiems teisėjams.
- 15.6.5 Trajektorijos pasirinktos žiuri ar atsakingų dizainerių, negali būti keičiamos teisėjo.

Tačiau, dėl mašinėlės gedimo ar išskirtinių oro sąlygų pokyčio, teisėjui leidžiama pakeisti pažeistą trajektoriją, jei:

- a. Taikinytis nėra matomas;
- b. Trajektorija teisėjo yra įvertinama kaip pavojinga

Bet kuriuo atveju, rekomenduoja kreiptis į atsakingą dizainerį ar žiuri, kad būtų įvertinta pakeistoji trajektorija.

- 15.6.6 Praktikuojamasis prieš varžybas dar nepatvirtintų komponentų išdėstymo vietoje, draudžiamas.

15.7 Apeliacinė žiuri

15.7.1 Apeliacinė žiuri yra sudaroma kiekvienoms tarptautinėms varžyboms, kad galėtų išklaudyti kiekvieną šaulio protestą ar Fitasc sprendimą.

15.7.2 Apeliacinė žiuri formuojama iš Fitasc pirmininko (ar jo patikėtinio), Techninio komiteto pirmininko (arba jo patikėtinio) ir Fitasc organizatorių pirmininko (arba jo patikėtinio).

15.7.3 Apeliacinė žiuri formuojama tuo pat metu kaip ir žiuri.

15.7.4 Jei apeliacinė žiuri nesukuriama, žiuri sprendimai yra galutiniai ir neskundžiami.

Skrysius 16 – Čempionato tvarka

16.1 Tarptautinės varžybos susideda iš dviejų šimtų taikinių, o serija apima dvidešimt penkis taikinius, tačiau išimtinėmis aplinkybėmis, žiuri gali pakeisti jų skaičių, atlyginant šauliams už nepanaudotus taikinius, naudojamų taikinių kaina.

16.2 Šaudymas vyksta šaulių grupėse po šešis, šauliams besikeičiant šaudymo vietose, ar šaudant dubletus. Tarptautinėse varžybose komandos nariai iš tos pačios šalies, kiek įmanoma, labiau išskirstomi po grupes. Organizacinis komitetas iš anksto paskelbia laiką ir komandos narius.

16.3 Kiekvienoje šaudymo vietoje, šauliai pasikeisdami pirmiausia šauda pavienius taikinius vėliau dubletus (nebent žiuri nusprendžia kitaip).

16.4 Visos trajektorijos kiekvienoje šaudymo vietoje, yra pateikiamos pirmam komandos šauliui, kuris turi būti pasirengęs.

Teisėjas, varžybų dalyviui prašant, šaudymo vietoje pakartos taikinių trajektorijų pristatymą, sekoje maksimaliai du kartus, kiekvieno taikinio atveju.

16.5 Pristatymo metu draudžiama šaudyti ar imituoti šaudymą, priešingu atveju, bus taikomi skirsniai 12.1 ir 12.2.

16.6 Dubletai pagal garsą šauliams nėra pristatomi. Tik vienalaikiai ir savaiminiai dubletai yra pristatomi kiekvienos komandos pirmajam šauliui.

Teisėjas, varžybų dalyviui prašant, šaudymo vietoje pakartos savaiminio ar vienalaikio dubleto pristatymą, maksimaliai du kartus.

- 16.7 Šauliai privalo šaudymo vietą užimti laiku. Jei šaulį pakvietus jis neužims savo padėties, teisėjas turi jį/ją pakviesti 3 kartus, per vieną minutę. Jei šaulys nepraleidžia savo eilės šaudyti pavienius taikinius pirmoje šaudymo vietoje, jis gali prie komandos prisijungti be nuobaudų. Jei šauliui nepavyksta prisijungti prieš atėjus jo eilei šaudyti, visi nešauti pavieniai taikiniai ir dubletai bus įvertinti „nuliu“. Jei minėtas aspektas nutinka šauliui dalyvaujant (2,3,4 ir t.t) pozicijoje, visi iki tol buvusioms pozicijoms priskiriami nešauti taikiniai, vertinami „nuliu“. Jokiomis aplinkybėmis šauliui neleidžiama **kitoje komandoje** šaudyti taikinius, priskirtus praleistoms pozicijoms.
- 16.8 Jei šaulys mano turįs pateisiną vėlavimo priežastį, jis privalo:
- a) Neprisijungti prie savo grupės serijos metu;
 - b) Žiuri pateikti raštišką paaiškinimą;
 - c) Paklusti žiuri sprendimui;
 - d) Savo seriją šaudyti kitoje grupėje jei leidžia žiuri.
- Jei žiuri nusprendžia, kad priežastis yra nepateisinama, šauliui duodami „25 nuliai, atitinkantys 25 taikinius“, į kuriuos nebuvo šauta.
- 16.9 Esant mašinėlės gedimams ar šaudymo pertraukimui ilgesniam nei dešimt minučių, teisėjas turi pristatyti pozicijai priklausančius taikinius, šauliams dar sykj.
- 16.10 Tarptautinėse varžybose, rezultatus užfiksuoja teisėjas arba jo atstovas, kuris gali būti ir šaulys. Kiekvienos serijos rezultatai bus rodomi pagrindinėje rezultatų lentelėje.
- 16.11 Palikdami kiekvieną šaudymo vietą, šauliai turi patikrinti, ar taškai buvo teisingai užrašyti rezultatų kortelėje. Bet kuris šaulys, užginčijęs įrašytą rezultatą, privalo nedelsdamas informuoti teisėją, tačiau galutinis sprendimas priklauso tik nuo pastarojo, kuris gali paprašyti papildomos informacijos ar patarimo (9.5.2 skirsnis) prieš priimdamas savo galutinį sprendimą. Skundai nebepriimami, kai šis konsultavimosi procesas yra baigiamas.

Skirius 17 - Apranga

- 17.1 Varžybų dalyviai turi būti tinkamai apsirengę. Trumpi šortai yra draudžiami, leidžiami tik siekiantys kelius (sukirpti pagal bermudišką modelį, ne aukščiau kaip 5 cm virš kelių). Po šaulio liemene būti nuogam neleidžiama. Marškiniai turi būti trumpomis rankovėmis, su arba be atlapų, tačiau apykaklė turi siekti bent kaklo apačią (marškinėliai). Sandalai saugumo sumetimais yra draudžiami

Šaulio varžybų numeris turi būti dėvimas visą laiką, pritaisytas ant jos/jo nugaros, tarp pečių ir liemens, ir pilnai matomas.

Esant bet kokiam šių taisyklių pažeidimui, teisėjas skiria perspėjimą. Vėliau, remiantis žiuri sprendimu, gali būti imtasi sankcijų, įskaitant ir pašalinimą iš varžybų.

Atidarymo ceremonijoje, nacionalinių komandų parade, jų nariai turi vilkėti savo nacionalinės komandos drabužiais, arba pritinkančias kelnes su švarku.

Uždarymo ceremonijoje, visi apdovanoti šauliai prizo atsiėmimo menu, turi vilkėti savo nacionalinės komandos drabužiais, arba pritinkančias kelnes su švarku.

Skrysius 18 – Atkrintamosios varžybos

- 18.1 Vykstant atkrintamosioms varžyboms tarp trijų geriausių vietų, žiuri parengia naują komponentų išdėstymą (tokiu atveju jei yra pakankamai laiko, organizuoti atkrentamąsias varžybas).
- 18.2 Žemiau trečiosios vietos reitinge ir vertinant lygiąsias tarp šaulių, kurie bus apdovanoti, lygiosios bus išsprendžiamos pagal 8 rungį. O jei ir vėl pasitaikytų lygiosios, tuomet skaičiuojant atbuline tvarka pagal 7,6,5,4,3,2,1 rungį. Lygų rezultatą pasiekę šauliai, bus vertinami atitinkamai.
- 18.3 Atkrentamosiose varžybose seriją sudaro dvidešimt penki taikiniai. Jei šauliai negali būti išskiriami, jie šauda antrą seriją, kurios metu šaulys, gavęs pirmąjį „nulį“, yra pašalinamas (lemiamos užskaitos principas) su sąlyga, kad visi šauliai būtų šovę į vienodą taikinių skaičių, o nugalėtojas liktų, pašalinus kitus jo konkurentus. Esant vienodiems rezultatams ir tik tuo atveju, kai yra atkrintamosios varžybos, (taikant lemtingos užskaitos principą), dubletas pagal garsą yra laikomas dviejų taikinių kombinacija, neatsižvelgiant į „nulinio“ poziciją, kuomet dubletas yra „pataikyta“ ir „nulis“ arba „nulis“ ir „pataikyta“.
- 18.4 Atkrentamosios šaudymo varžybos rengiamos pagal galiojančias taisykles, neužpildant tuščių vietų komandoje.
- 18.5 Jeigu atkrentamosios varžybos įvyksta ne iš anksto sutartu laiku, šauliai turi palaikyti ryšį su žiuri, kad galėtų būti pasiruošę šaudyti, nepaėjęs penkiolikai minučių po pakvietimo. Šauliai minėtu metu neužėmę savo pozicijos, yra pašalinami.
- 18.6 Žiuri gali nuspręsti, kad dėl *force majeure* priežasčių, atkrintamosios varžybos turi būti atidėtos iki kitos dienos, tokiu atveju, neatvykę į vietą šauliai, yra diskvalifikuojami.
- 18.7 Esant komandų lygiosioms, vietos užėmimas apsprendžiamas pagal bendrinis 8 rungties rezultatus, o jei ir vėl pasitaikytų lygiosios, tuomet skaičiuojant atbuline tvarka pagal 7,6,5,4,3,2,1 rungį.

Apibrėžimai

Grupė:	Grupė iš šešių šaulių, šaudančių tą pačią seriją tuo pat metu, ir besinaudojanti ta pačia įranga.
Serija:	Serija susideda iš 25 taikinių, į kuriuos šaunama vienoje rungtyje ar linijoje.
Mašinėlė:	Įrenginys naudojamas taikiniams paleisti.
Šūvis:	Atitinka vieno šovinio iššovimą.
Taikinys:	Žiūrėti skirsnį 2.3.
Trajektorija:	Linija, kuria erdvėje juda taikinas.
Išdėstymas:	Išdėstymas susideda kelių šaudymo vietų, ir 25 taikinių suformavimo.
Šaudymo vieta:	Šaudymo sritis (kvadratinė ar apskrita).
Pataikyta:	Taikinys sudaužytas pagal taisykles.
Nulis:	Į taikinį nebuvo pataikyta.
Maketavimo dizaineris:	Asmuo, atsakingas už komponentų išdėstymą.
„No Bird“:	Taikinys ar trajektorija neatitinką taisyklių.

TAISYKLĖS PAGAL GENERALINĖS ASAMBLĖJOS 2017 LIEPOS 4 SESIJOS NUOSTATAS

Fédération Internationale de Tir aux Armes Sportives de Chasse																													
Pasaulinis sportingo čempionatas XX/XX – XX/XX 200X, XXXXXXXXXXXXX																													
Grupės nr. 1 Eilės. 1 Teisėjas: 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____																													
Numeris	Vardas	pavardė	Kat..	Taikiniai																								Viso	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
				25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	